

[Baba Metzia 33b Mishna](#)

המפקיד אצל חבירו בהמה או כלים
ונגנבו או שאבדו שילם ולא רצה
לישבע שהרי אמרו שומר חנם נשבע ויוצא
נמצא הגנב משלם תשלומי כפל טבח ומכר
משלם תשלומי ארבעה וחמשה למי משלם
למי שהפקדון אצלו נשבע ולא רצה לשלם
נמצא הגנב משלם תשלומי כפל טבח ומכר
משלם תשלומי ארבעה וחמשה למי משלם
לבעל הפקדון: **גמ'** למה ליה למתני בהמה

[Baba Mesia 33b Rashi](#)

המפקיד. ולא רצה לישבע. שזעזע שומרים שלא פשעו בה ושלם להם כד"ה שיהיה יכול ליפטר בשבועה זו שהרי אמרו כו': למי שהפקדון אצלו. דכיון דשילם קנה כלל⁸⁷ תשלומיה וצגמרא⁸⁸ מפרש טעמא: **גמ'** דמקני ליה כפי"א. הצעלים מקנין לשומר כפל העתיד להשתלם כדאמר לקמן⁸⁹ שצטעה שמסרה לו לשמור על מנת כן מסרה שאם חגגז וירצה וישלם יהא כפל שלו: אימר לא מקנה ליה כפי"א. לא מסרה לו מתחילה על מנת כן: דלא נפיש בפ"ייהו. שאין צאין לדי ארבעה וחמשה שאינה נוהגת אלא בשור ושה צלנד⁹⁰: מתקיף לה רמי בוי. ⁸⁸ אמתניתין קא מתמה: והא אין אדם מקנה דבר שלא בא לעולם. והיאך הקנו לו צעלים כפל זה שעדיין לא נתחייב בו גנב: ואפ"ו לר' מאיר דאמר. בפ"ג דקדושין (דף ק"ג.) הרי את מקודשת לי על מנת⁹¹ שאתגיר איכא למיגמר מינה מוכר פירות דקל לחצרו עד שלא צאו לעולם דאפילו זה רב הונא ורב נחמן לקמן צאינהו נשך (דף ק"ד): דעבידי דאתו. גרסינן:

[Baba Metzia 33b Marasha](#)

בפרש"י בד"ה ולא רצה לישבע שבועת שומרים שלא פשע בה ושלא כו' עב"י. אבל שבועה דאינה ברשותו צריך לישבע (א) אפי' אם שילם שמה עיניו נתן זה כדאמר⁹² לקמן (ד' וק"ל): תוס' בד"ה אית דל"ג או שאבדו

[Baba Metzia 34b](#)

רב הונא משביעין אותו שבועה שאינה ברשותו מאי טעמא חיישינן שמא עיניו נתן בה מיתבי⁹³ המלוה את חבירו על המשכון

[Baba Metzia 34b Rashi](#)

מלוג טלה: משביעין אותו. אמתי קאי אע"פ שהוא משלם כדקתני שילם ולא רצה לישבע משביעין אותו שבועה שאינה ברשותו: שק"ל חזי

[Tur ChM 295:1](#)

(א) א-ב טען הנפקד שנגנב הפקדון או נאבד ולא רצה לישבע אלא רוצה לשלם משביעין אותו שאינו ברשותו דחיישינן שמא נתן בו עיניו.

[HaPrisha - ChM 295:1](#)

היא שאינו ברשותו: וא"ת מה מרווח זה צמה שמשלם הא אכתי משחצע שאינו ברשותו ואין לומר דהכי נמי קאמר אף שהוא רוצה לשלם כדי שלא ישבע שנגנבה אכתי יש עליו שבועה שאינו ברשותו וכיון דהכי הוא דעל כל פנים צריך לישבע ודאי ישבע ולא ישלם זה אינו דהא מסיק רבינו וכתב (פ"ב) יכלול בשבועתו כו' נשבע ואחר כך משלם כו' גם אין לומר דלא ניחא ליה דחיפוק עליה קלא שנשבע שבועה דאורייתא להכי רוצה לשלם כי היכא שלא ישבע רק שבועת המשנה דכבר נתבאר בסימן פ"ז (סל"א) דלעצמו של שבועה

[HaPrisha - ChM 295:1](#)

אין חילוק בין שבועה דאורייתא לשבועת המשנה וי"ל דמשום הכי משלם כדי שלא יצטרך לישבע שלא פשע ולא לכלול בשבועתו שלא שלם בה יד דירא לנפשו דילמא נהנה מהפקדון ושלם בו יד או פשע בו לפעמים בשמירה: (ב) והוא

[Ritvah BM 34b](#)

א"ר הונא ומשביעין⁸⁸ אותו שבועה שאינה ברשותו. פירש"י ז"ל⁸⁹ אמתני קאי אע"פ שהוא⁹⁰ וכו'. ואע"ג דפרישנא לעיל⁹¹ דמתני' מיירי בשנגנבה בעדים, דתו ליכא חשדא, מ"מ מתני' מוכחת דבכל אנפין מיירי, ואפי' כשאין שם עדי גנבה, וכדקתני סתמא שילם ולא רצה לישבע, שלא רצה לישבע שנגנבה, או שלא רצה לישבע שלא פשע בה ושלא שלח בה יד, כדפרש"י התם. ואיכא דקשיא ליה⁹² ומאי האי

[Pina Yoshusha BM 33b](#)

בפי' רש"י בד"ה ולא רצה לישבע, שבועת שומרים שלא פשע בה ושלא שלח בה יד עכ"ל. וכוונתו בזה דודאי שבועה שאינה ברשותו צריך לישבע כדאמרינן לקמן (ל"ד ע"ב) בגמרא. מיהו לפי תירוץ שני שכתבו התוס' בד"ה המפקיד דאיירי שידוע לנו שנגנבה, אחי שפיר דאין צריך לישבע כלל כשמשלם, וכן נראה פשטא דלישנא דמתני' ולא רצה לישבע, משמע דבהכי איירי שמשלם לפי שאינו רוצה לישבע אפילו באמת, וא"כ על כרחך אחר התשלומין ליכא שבועה כלל וק"ל: